

Конгрес
Українських
Націоналістів

Любіть Україну!

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 14 листопада 2006 року № 45 (157)

ПАМ'ЯТАЙ!

ДЕНЬ ЖАЛОБИ

Конгрес Українських Націоналістів ініціював позов українського народу проти КПУ до Верховного Суду України

Під час жалобної акції на Михайлівській площі Києва (у центрі): заступник голови КУН Є.ГІРНИК, голова Секретаріату КУН С.БРАЦЮНЬ, заступник голови КУН В.БОРЕЙЧУК.

Марта РИМАР

Колишній "червоний день календаря" – 7 листопада – нині став звичайним робочим. Однак не перестав бути днем, коли Україна ще раз схиляє голову у жалобі за невинно убієнними мільйонами своїх синів і дочок. Тим більшою загрозою і блюзнірством є той факт, що маргінальні політикани від комунізму, користуючись толерантністю народу та непослідовністю дій влади, продовжують насаджувати українцям (європейцям за своєю сутністю) віджилу ідеологію, що не лише спричинила величезну трагедію української нації, а й нині спрямована на культивацію хаосу в Україні з метою повернення нашої держави в зону впливу хижацької Російської імперії.

НАРОДНЕ ВІЧЕ НА МИХАЙЛІВСЬКІЙ

"Злочинам комунізму не буде ні забуття, ні прощення" – під таким гаслом 7 листопада Конгрес Українських Націоналістів та інші політичні сили провели жалобну акцію, присвячену пам'яті жертв комуністичного терору в Україні. Прикметно, що метою акції не були зіткнення з політичними опонентами, які цього дня пройшли від Європейської площі до пам'ятника кривавому ідолу Леніну.

Достеменна кількість безневинно убієнних комуністами досі залишається невизначеною. За попередніми підрахунками мова йде про 10–20 мільйонів українців – селян, інтелігентів – кістяка української нації, що пішов у небуття з вини тоталітарних вождів та їхніх приспішників.

Жалобна акція, присвячена пам'яті жертв комуністичного терору, розпочалася з панахиди біля пам'ятного знака жертвам Голодомору 1932–33 років на Михайлівській площі у Києві. Службу Божу відправили священники традиційних українських церков. Потому відбулося народне віче, у котрому взяли участь близько 300 активістів КУН та інших патріотично налаштованих політичних сил. Молоді люди демонстративно спалили портрет ідола комуністичного режиму Володимира Ульянова-Леніна, що викликало неабияке зацікавлення засобів масової інформації.

– У результаті більшовицького перевороту була задушена перша українська революція, накинуто більшовицьке ярмо. Комуністи знищили Центральну Раду, Директорію, саму українську державність, – наголосив народний депутат України, заступник голови Конгресу Українських Націоналістів Євген Гірник, виступаючи на віче. – Упродовж 74-х років більшовицького панування український народ поніс втрати, яких не знала історія людства. Вони обчислюються десятками мільйонів жертв. І ця комуністична партія, що здійснювала терор на землях України, досі продовжує виконувати роль "п'ятої колони" в Україні. Завдяки її зусиллям утворилася так звана антикризова коаліція, що продовжує підтримувати окупаційні наміри сусідньої держави щодо України. Цьогоріч ми вшанували жертв комуністичного терору панахидою. Маю надію, що наступного року, коли виповниться 90 років цій трагічній події, ми будемо співати панахиду по комунізму.

– Блюзнірська комуністична партія не має права існувати на українській землі, – зазначив у своєму виступі заступник голови Конгресу Українських Націоналістів Володимир Борейчук.

Закінчення на 3-й стор.

ОФІЦІЙНО

ЗАЯВА

Головного Проводу Конгресу Українських Націоналістів

7 листопада 1917 року стало початком однієї з найтрагічніших сторінок історії України. Саме цей день відкрив шлях кривавій силі, яка знищила незалежність молодої Української держави на початку ХХ століття. Більш ніж на 70 років Україна стала територією для жахливого експерименту над людьми під керівництвом комуністичної партії. Його результатом стали десятки мільйонів жертв від голодоморів, воєн, репресій і депортацій. Українська нація втратила чи не найбільше своїх синів і дочок з-поміж усіх поневолених більшовиками народів. Тим більш ганебно, що досі в Україні є політичні сили, які відзначають цей трагічний для українців день як "велике свято".

Конгрес Українських Націоналістів заявляє про неприпустимість святкування в незалежній Українській державі "Праздника великой октябрьской революции".

Акції, що проводять у цей день комуністи, розглядаємо як блюзнірство і знущання над пам'яттю мільйонів українців, що загинули від рук комуністичних злочинців.

На підставі резолюції Парламентської Асамблеї Ради Європи від 25 січня 2006 року Конгрес Українських Націоналістів вимагає від Верховного Суду України заборони діяльності Компартії України як прямої спадкоємиці КПРС. З цією метою КУН ініціював на народному віче на Михайлівській площі 7 листопада 2006 року позов українського народу проти КПУ до Верховного Суду України.

Конгрес Українських Націоналістів вважає, що наступним кроком має стати міжнародний суд над тоталітарними комуністичними режимами – "Нюрнберг-2".

Вимагаємо від центральної та місцевої влад знесення на території України всіх символів окупаційного комуністичного режиму і пам'ятників комуністичним діячам, перейменування населених пунктів, вулиць та інших об'єктів, назви яких пов'язані із діяльністю та персоналіями компартії.

Конгрес Українських Націоналістів вимагає визнання Голодомору 1932–1933 рр. геноцидом проти української нації з виплатою компенсацій жертвам Голодомору Російською Федерацією як правонаступницею СРСР.

Голова Конгресу Українських Націоналістів
Олексій ІВЧЕНКО

НІ – ВАНДАЛІЗМУ!

ПРОВОКАЦІЯМ – НАЛЕЖНУ ВІДСІЧ!

Опубліковані в ЗМІ повідомлення та коментарі з приводу намагання одночасно спалити в Республіці Польща дві українські школи у віддалених один від одного регіонах країни та сплюндрування пам'ятника Тарасові Шевченку в Білому Борі викликають біль і занепокоєння. Дії невідомих негідників засуджено як в Україні (наприклад, прийнята нещодавно відповідна ухвала сесії Львівської обласної Ради), так і в самій Польщі. Однак антишевченківські "акції", на жаль, певним чином "змикаються" і з "домашньою шевченкофобією" в нашій державі. Таким чином, антиукраїнський і антинаціональний "фронти", отримавши черговий імпульс ззовні, намагаються закріпити вже не тільки віртуальний, а й реальний плацдарми.

Свою позицію щодо цього висловив Комітет з Національної премії України імені Тараса Шевченка, очолюваний Романом Лубківським. У своїй заяві він вимагає від Верховної Ради і Кабінету Міністрів дати принципову оцінку антишевченківським провокаціям, зробити все можливе, щоб захистити світлу пам'ять національного Пророка від брудних посягань, звідки б вони не йшли і де б не знаходили свій україноненависницький вияв. Комітет закликає також українських діячів культури надати допомогу українцям Польщі щодо створення шевченківських бібліотек при школах, культурно-освітніх установах і товариствах, висловлює сподівання, що культурна громадськість Польщі засудить "дії" підпалювачів та варварів, котрі працюють на замовлення антипольських та антиукраїнських сил.

На жаль, позиції нашої держави з приводу спроб осквернення національного генія досі не чутно.

Конгрес-інформ

ВІТАЄМО!

ДУШЕЮ ЗАВЖДИ З УКРАЇНОЮ

Виповнилося 82 роки Богданові Качору, уродженцю села Лешнівa Бродівського району на Львівщині. Від молодого хлопця (за першої більшовицької окупації) сповняв функції зв'язкового у юнацтві ОУН і аж до 1943 року, коли був заарештований гестапо. Потім були поневіряння концтаборами, які скінчилися звільненням американською армією 6-го травня 1945 року. Після звільнення взявся за науку. Студіював економічні науки в Українській Високій Економічній Школі. Після цього переїхав до Аргентини, де жили батько, брат і сестра.

У 1975 році з родинних обставин переїхав до США, де відразу ж включився у політичне і громадське життя українців. Був обраним головою відділу "Організації Оборони Чотирьох Свобід України" в Нью-Йорку і довгі роки його очолював. Входить до складу управи (фінансовий секретар) фундації Українського Вільного Університету в Нью-Йорку, що займається допомогою студентам в США, в діаспорі та в Україні.

Як Голова Управи Світової Ліги Українських Політв'язнів надає посильну допомогу потребуючим колишнім політв'язням, сприяє виданню мемуаристики про переслідування українців у німецьких і більшовицьких концтаборах і гулагах.

Ми щиро вітаємо іменинника з річницею дня народження. Зичимо міцного здоров'я, довголіття, натхнення і сил у сподвижницькій діяльності в ім'я українського народу.

Головний Провід Конгресу Українських Націоналістів

Щиро вітаємо голову Світової Федерації Українських Жіночих Організацій пані Марію Шкамбару, яка 13 листопада відзначила своє славне повноліття!

На 4-му Форумі Українців Президент України Віктор Ющенко вручив пані Марії Орден Княгині Ольги ІІІ ступеня – цю високу Державну нагороду вона заслужила своєю відданою працею і любов'ю до України. Усе своє життя пані Марія присвятила освітянській праці в школах Канади, а також невтомній, багатогранній суспільній праці для добра нашої України, української громади в Канаді.

Тож побажаємо пані Марії наснаги, світла, любові, Божого благословення, родинного затишку і многая-многая літа!

Головна Управа Всеукраїнської Ліги українських жінок

ПАМ'ЯТАЙ!

ЗАБУТТЮ НЕ ПІДЛЯГАЄ

Про підтримку проекту "Як з нас робили совєтський народ"

Всечесні Отці! Дорогі Брати і Сестри!

На наших очах відходить у вічні оселі старше покоління українців: ті, хто зберіг особисті спогади про богоборницьку політику большевиків, про руйнування родинного устрою й релігійних традицій, про колективізацію та "безбожницьку п'ятирічку", голодомори й наругу влади, про воєнні лихоліття. Вже майже не лишилося людей, що пам'ятають, як на багнетах принесли нам з півночі совєтську владу, як геройчно боролися наші прадіди з окупантами в Холодному Яру й Мурафі, на степових острівцях свободи. Небагато вже лишається й тих, хто пережив часи сталінського режиму.

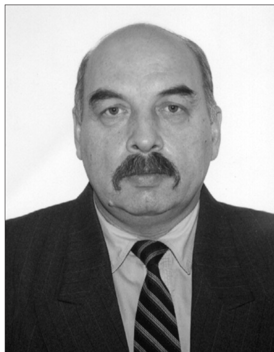
Цим цинічно користуються політичні найманці, що прагнуть створити в масовій свідомості фальшивий образ східних українців як зросійщеного натовпу, "совєтського народу" без віри, без мови, без роду й племени.

Місією Христової Церкви є дбати про збереження в людині великого дару: образу й подоби Божої. Відтак же – допомагати нашим землякам захистити свою людську гідність, невід'ємним складником якої є історична пам'ять. З цією метою благословляю Колегію Патріярха Мстислава, Всеукраїнське братство апостола Андрія Первозванного, наші парафіяльні громади протягом листопада 2006 – травня 2007 рр. провести збирання усних свідчень очевидців про повсякденне життя простих українців на наших теренах у 1930–1950-і рр. Харківсько-Полтавська єпархія бере на себе зобов'язання опублікувати ці свідчення під назвою "Як з нас робили совєтський народ".

Запис необхідно проводити на цифрові магнітофони, точно описуючи (паспортизуючи) кожне інтерв'ю: вказати повне ім'я і прізвище, дату й місце народження, фах і освіту оповідача, ким і коли бралося інтерв'ю. Передусім необхідно провести запис спогадів уродженців Східної, Центральної та Південної України віком понад 70 років. Аудіофайли (.wav, .mp3) зі спогадами, паспортні відомості та розшифровані записи в електронному вигляді (текстові файли) слід подавати до єпархіяльної консисторії (Полтавський шлях, 44, Харків 61052) або надсилати електронною поштою на адресу: consistory@bigmir.net. Бажано додавати фотографії оповідачів (графічні файли – .jpg, .tiff, .bmp). У разі відсутності в парафіях технічних можливостей до запису консисторія та крайові братства будуть надавати в цьому допомогу.

Запрошуємо інші релігійні спільноти, доброчинні фонди, громадські та політичні організації долучитися до цього проекту.

Ігор,
Архиєпископ Харківський
і Полтавський

СУМУЄМО!

ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ТОБІ, ДРУЖЕ ВАСИЛЮ…

Усіх, хто знав цю людину, на тижні спіткала сумна звістка: на 61-му році життя раптово відійшов до кращих світів активний діяч українського націоналістичного руху, довголітній член ОУН, колишній заступник Голови, член проводу ОУН, професор, завідувач кафедри загальної біології та екології Подільської державної аграрно-технічної академії Василь Петрович ГИЩУК.

Ця непересічна людина – друг Василь – народився 1 листопада 1946 року в селянській сім'ї на Тернопіллі. Ледве встиг досягти 15-ліття, як довелося власною працею заробляти собі на хліб: пішов працювати у тракторну бригаду. Активний, допитливий розум спонукав Василя до навчання у Кам'янець-Подільському сільськогосподарському інституті, а згодом – стаціонарно закінчити аспірантуру. Відтоді усім єством поринув у викладацьку діяльність. До останнього часу Василь Гищук очолював кафедру загальної біології та екології Подільської аграрно-технічної академії. Опублікував 79 наукових праць. Володів німецькою та польською мовами.

Пристрасна зацікавленість долею та майбуттям українців 1988 року привела Василя Гищука на політичні стежки: він став активним учасником руху "Зелений світ", а невдовзі земляки засвідчили особливу довіру до цієї людини – обрали депутатом Хмельницької облради. Від 1994 року до червня 2000 Василь Гищук був незмінним головою Хмельницького обласного проводу ОУН. А в червні 2000 року – призначений заступником Голови Організації Українських Націоналістів.

Василя Гищука шанували в Україні та за її межами як людину, яка присвятила себе відданому служінню ідеї Української Самостійної Соборної держави. Конгрес Українських Націоналістів висловлює глибоке співчуття родині покійного, усім, хто мав за честь знати друга Василя.

Світлі спогади та вічна пам'ять завжди житимуть у наших серцях...

ВІСТІ З РЕГІОНІВ

СІЯТИ РОЗУМНЕ, ДОБРЕ, ВІЧНЕ

Завдяки Євгенові Гірнику завершилося будівництво однієї з найбільших шкіл на Прикарпатті

Нещодавно відбулася важлива подія у житті містечка Солотвин, що на Івано-Франківщині, – відкриття нової школи, красивої модерної будівлі, оснащеної новітнім обладнанням, виконаної на європейський лад. Школу відкрив Президент України Віктор Ющенко.

Це довгобуд, спорудження якого розпочали ще наприкінці 80-х. Будівництво зупинили через нестачу коштів. Напівзбудованим приміщення простояло понад 15 років. Місцеві "добродії" почали розтягати його по цеглині.

– Стара школа не вміщала всіх учнів. Діти вчилися у трьох різних корпусах, – каже секретар селищної ради Оксана Гладиш. – Це було дуже незручно. Тепер ми маємо простору, триповерхову школу. Кажуть, її приміщення – одне з найбільших в області.

Проектна потужність школи складає нині 27 класів – 810 учнівських місць, кошторисна вартість, яку необхідно було освоїти за останні два роки, складала більше 6 млн грн. І ці кошти були знайдені, зокрема левова частка – з державного бюджету. Закінчити довгобуд допоміг народний депутат України Євген Гірник. Він домігся виділення з державного бюджету 3,4 млн грн. На відкриття школи Євген Гірник прийшов не з пустими руками, а від себе подарував закладу телевізор.

– Завдяки старанням народного депутата України Євгена Гірника лише цього року спрямовано 1 млн 900 тис. грн., а минулого 1,5 млн грн. на будівництво школи, – каже начальник головного управління будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства ІФ ОДА Василь Сенів. Також пан Василь доповнює, що за сприянням ОДА та депутатського корпусу обласної ради були залучені кошти обласного бюджету і спонсора – ВАТ "Укрнафта".

Солотвинська школа нині – це другий об'єкт (серед шкіл) за величиною в області після Калуської гімназії.

Під час відкриття школи Президент України Віктор Ющенко посадив на її подвір'ї кущ калини і подарував мультимедійний центр.

НАГОРОДА ЗА РЕВНУ ПРАЦЮ

Минулого тижня у селі Глибоке Богородчанського району Івано-Франківської області відзначали 100-річчя тамтешнього храму святого Великомученика Дмитрія, парохом якого у 1824–37 роках був о. Іван Озаркевич – основоположник західноукраїнського театру, драматург, дід відомої української письменниці Наталії Кобринської. Храм згорів, на його місці збудували невеличку церковцю. А в 1906 році там же спорудили і освятили нову велику святиню на честь святого Великомученика Дмитрія.

Ювілейні урочистості відбувалися за участі правлячого архієрея УГКЦ Івано-Франківської єпархії Володимира Війтишина. Церковною грамотою "за ревну працю для Божої слави і добра УГКЦ" єпископ нагородив народного депутата України Євгена Гірника, який фінансово і матеріально долучився до реставраційних робіт церкви, що проводилися до її 100-літнього ювілею.

Оксана ПРОЦЮК.

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 32-05-03
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Костянтин Філімоненко	(0642) 53-96-85
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Парфенюк Василь	(048) 75-83-113
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

ПАМ'ЯТАЙ!

ДЕНЬ ЖАЛОБИ

Отже, 7 листопада поруч з Михайлівським Золотоверхим собором народне віче одноголосно підтримало вимоги, озвучені представниками Конгресу Українських Націоналістів.

До учасників народного віче з промовами звернулися також: від Всеукраїнської партії "Свобода" голова Київської міської організації Андрій Мохник, від ОУН під проводом Миколи Плав'юка голова секретаріату Роман Матузко, від братства ОУН-УПА учасниця бойових змагань оунівського підпілля Тамара Фітько. Спілку офіцерів України представляв на віче заступник голови, капітан першого рангу Євген Лупаков.

КОМУНІСТИ ПОКАЗУЮТЬ ПРИКЛАД, ЯК ІГНОРУВАТИ ЗАКОН

Відомо, що під час руху прибічників ідей Маркса-Леніна вздовж Хрещатика, навіть попри зусилля правоохоронців, комуністам вдалося прорватися на проїжджу частину вулиці та завадити руховi автомобілів. Втім, то було не єдине правопорушення. Спеціально для "Нації і держави" події 7 листопада коментує заступник голови КУН **Володимир Борейчук:**

– Для комуністів закони неписані: комуністи 1917 року від ортодоксів-комуністів нинішніх мало чим відрізняються. Наведу красномовний приклад: 6 листопада Шевченківський районний суд за зверненням Київської міськдержадміністрації заборонив Компартії будь-які мітинги на Європейській площі та походи по вулиці Хрещатик. Однак заступник голови Верховної Ради Адам Мартинюк і голова фракції комуністів у Верховній Раді Петро Симоненко, нехтуючи рішенням суду, повели свій "електорат" на Європейську площу, там провели мітинг, а потім, провокуючи правоохоронні органи на конфлікт, пішли по Хрещатику покладати квіти до свого ідола. Це пряме свідчення того, як високопоставлені комуністи – представники законодавчої гілки влади – Верховної Ради – не виконують рішення суду. Де це бачено, щоб творці законів нехтували рішеннями судів? Можна собі уявити, що відбувалося в Україні під час червоного перевороту, коли нині, у визнаній світом державі Україні, яка намагається увійти до Євросоюзу, комуністи демонстративно нехтують законодавством.

Постає запитання: чи має право ця політична сила перебувати не те що на найвищих щаблях влади у незалежній Україні, а взагалі бути присутньою на політичній мапі України. Відповідь – очевидна. Мін'юст має всі підстави зняти Компартію з реєстрації.

На противагу проімперським силам, 7 листопада КУН провів акцію жалоби за жертвами комуністичного режиму в рамках порядку і законності, чемно і впорядковано. Не було жодних конфліктів з правоохоронцями. Навпаки, ми хотіли б висловити подяку правоохоронним органам, які поводилися толерантно навіть тоді, коли молодь спалювала портрет Леніна. На жалобному мітингу були присутні п'ятнадцять операторів з телекамерами. Всі загальнонаціональні канали показали, що українські патріоти стоять на позиціях конструктивної побудови національної Української держави. Спершу ми хотіли провести жалобне віче на Майдані Незалежності, але суд заборонив, щоб не допустити конфліктів.

Зараз КУН від імені віча ініціюватиме у Верховному Суді заборону Комуністичної партії в Україні та визнання Голодомору 1933 року геноцидом проти української нації. Ми знаємо, що Президент України подав законопроект до Верховної Ради, який передбачає визнання Голодомору 1932–33 років геноцидом. Окрім того, 10 країн світу вже визнали геноцид проти українців. Нам соромно, що наша Верховна Рада на 16-му році незалежної Української держави не хоче прийняти це доленосне рішення. Парламентська Асамблея Ради Європи засудила злочини комуністичного режиму. 26 січня 2006 року ПАРЄ визнала Голодомор 1932–33 років в Україні злочином комуністичного режиму та засудила масштабні порушення прав людини тоталітарними комуністичними режимами, які включали в себе масові убивства і тортури, смерть у концтаборах, депортації, рабську працю та інші форми масового фізичного терору.

"Нюрнберг-2" над злочинами комуністичного режиму потрібно проводити терміново, доки є свідки, котрі пережили Голодомор. Дивно, коли віце-прем'єр Дмитро Табачник намагається відтягнути справу під приводом вивчення. Ми знаємо, що державними архівами керує комуністка. Буде сумно і прикро, коли з наших архівів зникнуть свідчення і документи про злочини комуністів у 30-х роках.

Бачимо, як красномовно реагують російські посадовці на визнання геноциду. Чорномирдін, посол РФ в Україні, глузливо заявляє, що Україна мусить звертатися до Грузії, бо, мовляв, Сталін, що ініціював Голодомор, був грузином. Проте червоний диктатор був громадянином і керівником тоталітарної машини СРСР, а не Грузії. А правонаступницею СРСР визнала себе Росія. Ці слова Чорномирдіна – просто зневага до більше ніж 10-и мільйонів жертв Голодомору. Крім того, коли нам кажуть, що і в Росії подекуди був голодомор – на Поволжі, Кубані, у Ставропольському краї, Воронезькій області, то це лише напівправда. Адже все це території, де дві третини населення складали українці, місця компактного проживання українців. І то ще раз свідчить, що комуністи нищили саме українську націю.

Росія боїться визнати правду, бо ще живі творці й виконавці голодомору в Україні, персональні пенсіонери. А ще ця держава має відшкодовувати матеріальні та моральні збитки, скоєні проти людства, як це багато років робить Німеччина.

Марта РИМАР

На світлинах: під час жалобної акції у Києві.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

ПОЛЮВАННЯ НА ПРЕЗИДЕНТА

Янукович і "команда" намагаються узурпувати владу

Богдан СТЕПОВИЙ

Від самого початку всім неупередженим спостерігачам було зрозуміло: регіонали, комуністи і соціалісти – це не та сила, яка буде виконувати Універсал національної єдності. І підписали вони його з єдиною метою: захопити стратегічні позиції у владі для подальшої боротьби проти Президента і здійснення політичного реваншу.

Це робиться шляхом поступового, але неухильного обмеження повноважень глави держави і Верховного Головнокомандувача. Оскільки Президент за Конституцією є відповідальним за зовнішню оборону і безпекову політику країни, він має для цього певні важелі, а саме: він призначає міністрів силового блоку і звільняє їх з посад. Якщо позбавити Президента таких прав, то він не зможе виконувати свої головні конституційні функції і стане суто декоративною постаттю, яка може тільки приймати акредитації іноземних послів та роздавати державні нагороди, ні на що більше в державі не впливаючи. Отже, це означає конфіскацію влади не лише в першої посадової особи України, а і у тих мільйонів українців, які дали Вікторові Ющенку цю владу на президентських виборах.

Нині Янукович та його команда намагаються прибрати з ключових посад людей Ющенка і призначити своїх, які були б підконтрольні їм, а не Президентові.

Дещо вже вдалося зробити. Зокрема, парламентська коаліція ухвалила рішення провести розслідування звинувачень щодо корупції у системі МВС, а на період розслідування відсторонити міністра внутрішніх справ Юрія Луценка від виконання службових обов'язків. З одного боку, це намагання перешкодити Луценкові переслідувати бандитів, серед яких вистачає "класово близьких" нинішній регіонально-комуняцькій владі, а з другого – звести нанівець можливості гаранта Конституції підтримувати порядок і спокій в державі, по-третє – це намагання викликати почуття невпевненості в середовищі вищих керівників МВС. Отже, регіонали почали війну за захоплення всієї повноти влади шляхом позбавлення Президента впливу на силові структури. Не випадково в законі про Кабмін, що підготували регіонали, йдеться про те, що відтепер усі призначення Президентом керівників МВС та їхніх заступників, командирів внутрішніх військ мають відбуватися за погодженням з прем'єр-міністром. Фактично, ми спостерігаємо спробу ліквідації інституту президентства в Україні в тому вигляді, як він існував на момент президентських виборів 2004 року.

Судячи зі всього, за цими зусиллями регіоналів стоїть Кремль, адже Янукович прагне усунути від влади особливо ненависних Москві і відданих Президентові України міністрів: міністра закордонних справ Бориса Тарасюка і міністра оборони Анатолія Гриценка. Москву дратує їхня праця, спрямована на реалізацію європейської та євроатлантичної інтеграції нашої держави. Тому так звана антикризова коаліція запланувала на 17 листопада розгляд звітів цих двох міністрів з їхньою можливою відставкою. Це означатиме фактичний державний переворот і скасування Універсалу національної єдності. Такі дії ставитимуть Президента перед вибором: або перетворитися на політичну ляльку, заручника Януковича, або вдатися до рішучих дій з метою припинення антиконституційного заколоту регіоналів, комуністів і соціалістів. Такими рішучими діями може бути розпуск парламенту, надання урядові статусу тимчасового і оголошення нових парламентських виборів. Щоправда, є ще один варіант: скасування рішень так званої антикризової коаліції Конституційним Судом України. Але якщо вже звертатися до КС, то варто водночас внести питання про скасування так званої політреформи імені товариша Мороза, що забезпечила країні адміністративний хаос, некерованість і політичну колотнечу. Зрозуміло одне: успіх антиконституційного заколоту означатиме цілковиту узурпацію влади антинародними, антиукраїнськими силами, реальну загрозу державній незалежності України і початок масових політичних репресій проти всіх прихильників Майдану.

Те, що регіонали разом з червоно-рожевою публікою так поспішають – зрозуміло. Бо на нас, вочевидь, чекає погіршення соціально-економічного становища в країні, і відповідальність за це лягатиме на нинішній уряд та антикризову коаліцію в парламенті, а це віщує в умовах демократичного суспільства політичний крах Януковичу, Морозу і Симоненку. Отже, їм треба захопити всю владу до зими, щоби потім уже ніяка демократія їм не заважала робити з українським народом будь-що, не побоюючись його реакції на виборах.

Ми повинні бути готовими знову вийти на майдани для того, щоби захистити Україну і себе. Поки ми ще маємо можливість захищатися...

ПОПІЛ ІМПЕРІЇ

УГОРСЬКИЙ ВИХОР

або Дванадцять днів, котрі сколихнули "соціалістичний табір"

Півстоліття тому наші сусіди – угорці – явили Радянському Союзові, самим собі та світові непереборне бажання позбутися тоталітарного чобота на своїй землі. Повстання, що розгорілося в Угорщині з 23 жовтня до 4 листопада, вже отримало гордовите ім'я Угорська революція, що визнана першим у Європі масштабним виявом невдоволення радянським пануванням.

Марта РИМАР

Після Другої Світової війни Угорщина опинилася в зоні жорсткого впливу Москви та разом з Польщею, Югославією, Чехословаччиною, Румунією, НДР увійшла до складу так званого соціалістичного табору (чи концтабору – так було б правильніше). Угорщина підписала Варшавський договір, де-факто ставши сателітом сталінізму. До того ж, країна вимушено виплачувала сусіднім державам післявоєнну контрибуцію, оскільки під час Другої світової була союзницею Німеччини. До липня 1956 року країною керував протеже Кремля, ортодоксальний сталініст Ракоші. Відбулася насильницька колективізація селян, тими ж методами впроваджувалася планова економіка й тотальний контроль спецслужб над усіма сферами суспільного життя. Після смерті Сталіна у березні 1953 року весь "соціалістичний лад" в Угорщині став тріщати по швах. Вірний послідовник Сталіна Ракоші почав поступово втрачати позиції. Уже в червні 1953 року, залишаючись очільником правлячої Угорської партії праці, він поступився посадою глави уряду ліберально налаштованому комуністові Імре Надю (дехто пише "Нодь"). Оскільки Надь виступав за зменшення колективізаційного тиску на селян та зміцнення сектора легкої промисловості, його невдовзі звинуватили у "правому ухилі", "пішли" з посади прем'єра та виключили з партії. З "легкої руки" Анастаса Мікояна Ракоші замінили на такого ж прорадянськи налаштованого Ерне Гере. Та суспільство змінилося. Велелюдне перепоховання у жовтні 1956 року останків Ласло Райка та інших жертв політичних репресій стало одним із детонаторів стрімкого розгортання Угорської революції. Угорське суспільство завирувало "зсередини". І ось 16 жовтня провідні діячі угорської інтелігенції уперше висунули нечувану вимогу: вивести радянські війська з Угорщини.

Далі – більше. Іскрою, що запалила вогнище Угорської революції, стала молодь. Студенти університетів почали виходити з комсомолу, влаштовувати мітинги та демонстрації. 22 жовтня 1956 року в Політехнічному інституті Будапешта великий студентський мітинг висунув цілу низку політичних вимог: негайний вивід радянських військ, утворення нового уряду на чолі з Імре Надем, вільні вибори, свобода слова, відновлення багатопартійності, покращення життя людей. 23 жовтня мирну, беззбройну студентську демонстрацію, що рухалася до парламенту, спецслужбісти зустріли вогнем, тим самим спровокувавши початок збройного конфлікту. Обурений народ розгромив штаб-квартиру служби безпеки, кинувся до мисливських крамниць та арсеналів за зброєю. Опів на десяту вечора 23 жовтня студенти розтрощили величезну статую Сталіна. Тоді ж на вулицях ошатного Будапешта з'явилися групи показово повішених місцевих кадебістів ("авошів"). Повстанці захопили будівлю угорського радіо та ряд промислових об'єктів столиці, в тому числі й заводи з виробництва зброї.

Аби хоч трохи угамувати ситуацію, угорські комуністи зважилися на призначення прем'єр-міністром Імре Надя. Із в'язниць випустили політичних в'язнів. Та хвиля опору наростала. Імре Надь заявив про вихід Угорщини з Організації Варшавського договору (а 26 жовтня навіть запропонував ЦК Компартії Угорщини вітати Угорську революцію). Недремне око КДБ СРСР Юрій Андропов задовго до "просьби угорських товаришів" дав зрозуміти Кремлю, що "потрібна допомога". 24 жовтня о 2 годині ночі у Будапешті з'явилися перші радянські танки. Юні угорці-студенти могли протиставити важкій техніці здебільшого "коктейль Молотова" (пляшки із запалювальною сумішшю). Чимало з них склали свої гарячі голови у тому протистоянні. Однак невдовзі угорська армія та поліція стали на бік свого народу. Тоді угорський народ пережив п'янкі хвилини загальнонаціональної солідарності. 30 жовтня Імре Надь відновив багатопартійну систему, а 1 листопада звернувся до ООН із проханням про захист прийнятого Радою Міністрів Угорщини нейтралітету країни. На якийсь день-два у Будапешті встановилося перемир'я. Тим часом радянські війська готувалися ввести нові підрозділи до угорської столиці. Розпочався новий етап агресії. Підступно арештували угорську делегацію на чолі з міністром оборони. Під час виступу на радіо Імре Надь заявив, що "СРСР хоче скинути законний демократичний уряд Угорщини". Найбільший урок Угорської революції полягав у тому, що національні сили опору не склали й не реалізували стратегічного планового протистояння радянській загрозі. 4 листопада радянські війська продовжили каральну спецоперацію під назвою "Вихор": до Будапешта прибули спеціально вишколені для вуличних боїв військові підрозділи. Були задіяні не тільки піхотинці, а й військова авіація, артилерія, танки. Якщо з 23 до 30 жовтня в Угорщині діяли 5 дивізій, то з 4 листопада – дві армії у складі 17 дивізій та особливий корпус, що містив три дивізії, 600 тисяч військовослужбовців, 6 тисяч танків. Тоді як повстанців було всього від 5 до 10 тисяч чоловік. О п'ятій ранку радянські війська заполонили Будапешт і розпочалося "криваве місиво", а вже до полудня того ж дня операція "Вихор" завершилася. Хоча збройний опір тривав до 10 листопада. За різними даними, загинули від 2,5 до 10 тисяч угорців (і повстанців і мирних жителів), близько 770 радянських солдатів. Серед поранених – 19200 осіб та півтори тисячі радянських військових. Імре Надь змушений був переховуватися в амбасаді Югославії, потім виїхав до Румунії, де його заарештували радянські кадебісти та разом з двома іншими провідниками Угорської революції засудили до страти. Згодом, 1961 року, останки трьох керманичів були таємно перепоховані на 301-й дільниці Центрального цвинтаря Будапешта. Після падіння імперії зла 16 червня 1989 року відбулося урочисте перепоховання останків лідера Угорської революції Імре Надя і на 301-й дільниці кладовища встановлено пам'ятник героям революції 1956 року. Ця подія стала символом повернення Угорщини до царини європейської демократії та початку зміни суспільно-політичного режиму в країні. Угорська революція досі вважається найбільшим актом насильства Радянського Союзу у Європі після закінчення Другої світової війни.

У цьогорічних заходах з ушанування 50-річчя Угорської революції взяли участь дванадцять глав держав включно з Президентом України Віктором Ющенком. Виступаючи на зібранні у національній опері, угорський провідник Ласло Шойом закликав до національної єдності на тлі нинішньої політичної кризи, спричиненої одкровеннями глави уряду Ференці Дюрчаня, який публічно зізнався у брехні. Деякі ветерани подій 1956 року під час отримання державних нагород відмовилися потиснути йому руку. У парламенті Угорщини підписано "Будапештську декларацію свободи", а на Площі Героїв у центрі столиці відкрився пам'ятник загиблим поборникам свободи. Угорські політики та іноземні лідери поклали вінки до могили Імре Надя. Втім, уроки Угорської революції, зокрема щодо відсутності єдиного сконсолідовано плану дій супроти агресії "червоного чобота", актуальні й нині. І не тільки для угорців. Адже питання єдності й досі залишається "ахіллесовою п'ятою" демократичних сил в Україні.

ПЕРЕМИЩИНА – УКРАЇНСЬКА ЗЕМЛЯ

Справа Калінінградської області Російської Федерації – це також і українська справа

Михайло ПОЛІЩУК

У деяких польських виданнях з'явилися публікації, в яких підкреслюється особлива роль російського анклаву з центром у Калінінграді (давній Кролевець) у відносинах Росія – Польща – Європейський Союз. Зазначалося, що існування в колишній Східній Прусії відособленої від решти своєї держави Калінінградської області Російської Федерації – це щось дивне, якийсь політичний хід, який суперечить логіці нормальних прикордонних міждержавних стосунків. Польські аналітики стверджують, що цей шматок "польської" землі в руках пострадянської російської влади є висунутою на захід базою, яка недвозначно підкреслює зацікавлення Росії справами Центральної Європи і є попередженням для Польщі і країн Балтії," що вони й надалі перебувають в зоні політичних і воєнних впливів Кремля. При цьому оглядачі порівнювали намагання Росії отримати від польської сторони дозвіл на прокладення через її землі "коридору" від Калінінградської області до союзної росіянам Білорусі з аналогічною вимогою Гітлера, невиконання якої призвело до польсько-німецького збройного конфлікту й початку Другої світової війни. Відповідно, оглядачі наголошували, що одним з пунктів нової закордонної політики Польщі повинно бути приєднання нинішньої Калінінградської області Російської Федерації до Польської держави при першій же нагоді. Навіть якщо це коштуватиме відповідних поступок Москві з боку Варшави, чи підтримки політики Кремля на інших, не менш важливих для нього, теренах. Очевидно, йшлося про Україну.

У свою чергу, серед російських геополітиків теж лунають голоси, що Калінінградської області не втримати, і її слід принести в жертву німецько-російській дружбі, яка змінює позиції Москви у Західній Європі.

Так чи інакше, але більш як через 60 років після закінчення Другої світової війни питання Східної Прусії знову стає предметом міжнародного обговорення. Але українського голосу на ньому не чути. Хоча маємо на це право. Річ у тому, що коли союзники вирішували долю Німеччини і ділили її землі, польські комуністи підняли питання приєднання пруських земель до Польської Народної Республіки. Однак у Сталіна були свої плани щодо цього регіону. Тому він запропонував полякам навзамін шмат української землі з центром у Перемишлі. Всього це становить більше 20 тис. км² нашої етнічної території. Отже, коли Польща хоче забрати від Росії Калінінградську область, то нехай віддає нам Перемишину. І про це українська дипломатія мусить заявити, якщо справа російського анклаву на Балтиці перейде зі шпальт часописів на сто-рінки проектів міжнародних угод.

Олесь ІЛЬЧЕНКО

КОНТРОВЕРСІЇ

"ПРАВО" СИЛЬНОГО

Іноді, перечитуючи Святе Письмо, розумієш, що за тисячі років нічого, по суті, не змінилося. Як і з часів укладання різноманітних варіантів "вічного миру" між державами. Як з часів Версальських угод. Як з часів пакту Молотова-Ріббентропа. Сильні держави Європи під розмови про "свободу, рівність і братерство" (авторські права на гасло належать Франції) продовжують вибудовувати закрите акціонерне товариство "Єдина Європа". Декого туди навіть кличуть і приймають. Висуваючи безліч умов – справедливих, раціональних і не дуже. Іноді кличуть, але не запрошують. Певні країни Європи ігнорують. Знову ж таки – через подвійні стандарти. Македонії – зась, а Румунію – ласкаво просимо. І тут, звичайно, велика заслуга загального "реноме" невеликих – чи за економічною потугою, чи за населенням держав, які так прагнули до "європейської сім'ї народів". Заслуга дипломатій цих держав, що зуміли переговорити чиновників зі Страсбурга, Брюсселя, Аахена...

У європейській спільноті є рівні, але є й рівніші. І нехай у "найрівніших" Франції чи Німеччині цілі квартали й райони вже розмовляють арабською, китайською, турецькою чи якоюсь іншою суто європейською мовою. Нехай там спалахують етнічні бунти... Все одно – вони Європа, а ми – ні.

Адже вони спираються на металеву руру. В них є запеклий друг і затятий партнер – Росія. А точніше – контора "Газпром". Мабуть, єдина недоречність у цьому шлюбові з розрахунку – наявність України, яка дивним чином приліпилася до транс-європейського газогону... Але триває робота, аби цю "недоречність" усунути. Якомога далі. Та й у самій Україні працьовитих українофобів-антидержавників – хоч Сіверський Донець гати!

Тим часом зміцнення російсько-європейської дружби, що тхне газом, триває. Нові проекти! Нові кубометри! І все без отих Польщ і Украін... "Умиротворителю" Чечні й сміливому поборювачу грузинів-заробітчан – орден Почесного легіону! Усмішки мочителю в сортирах від фрау Меркель! Оплески! Всі встають! Щоправда, якийсь новий труп заважає миршавому підполковнику КДБ Путіну невимушено усміхнутися старим друзям Міттерану, Шрьодеру... Труп Ганни Мазепи-Політковської. Але це минеться. Всі моральні борги Росії списані вже наперед.

Великі держави Європи, як і колись, привласнюють права, залишаючи іншим обов'язки.

"Якби то, думаю, якби"... Але насправді – чи потрібен отой ЄС Україні, яка все одно стане потужною самодостатньою державою? Щоб бюрократи з бельгійщини розповідали нам що, коли і скільки сіяти і жати?

От вступ до Північно-Атлантичного альянсу Україні конче потрібен. Аби була у нас справжня сучасна армія, і по східному кордону нашої Держави пролягла широка контрольно-слідова смуга. Тому й тіпаються так кремлівські ляльководи і їхні маріонетки на наших теренах, аби загальмувати рух України до НАТО.

Та на добро, у Північно-Атлантичному оборонному союзі, на відміну від забюрократизованого ЄС, першу скрипку грає не європейська країна.

В. Липинський сприймається нашою суспільною та історичною думкою як застарілий консерватор, прибічник монархізму, але до кінця зміст його творчості лишається неосмисленим. Він один із небагатьох мислителів XX ст., який усвідомив провідну, але поки що потаємну тенденцію розвитку будь-якого суспільства – це боротьба між Хамовою (безособистісною) і Яфетовою (особистісною, шляхетною) тенденціями у житті. Мислитель писав, що ці тенденції беруть початок ще з часів Старого Заповіту. Міф про Ноя та його синів розповідає про те, як сини побачили наготу свого батька. Один – Хам з погордою подивився і навіть посміявся над батьком; Яфет, навпаки, пройнявся до батька ще більшою любов'ю та турботою. Липинський вважає, що з тієї пори спостерігаються у будь-якому суспільстві дві тенденції: Яфетова – шляхетна, повна любові до своєї громади, навіть самопожертви, і Хамова – любов тільки до себе, свого "я", тенденція пошуків вигоди для себе і зневага до свого народу.

ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

ПЕРЕМОГТИ ХАМА – В СОБІ

Роздуми після уважного читання творів класика українського націоналізму В'ячеслава Липинського

Володимир САБАДУХА,
психолог, член "Просвіти",

Отже, під хамством Липинський розуміє не лайку, а віками освячене поняття для означення певного типового соціально-психічного явища, а саме: турбота тільки про себе і цинічна зневага потреб свого народу, демагогія і відверта брехня. З точки зору мислителя, основна трагедія України – це "необуздане хамство". Воно є скрізь, але поруч з Хамом у інших народів у період зародження націй і держав стояв Яфет, який своєю турботою про суспільство перемагав негативні тенденції, які йшли від тих, хто спонукався власною вигодою. Треба погодитися з висновком Липинського, що Західна Європа вихована на Яфетових традиціях.

Розуміння цієї прихованої тенденції розвитку суспільства ставить Липинського на рівень світової думки поряд з Ортегою-і-Гассетом. Їхні погляди співпадають: справжнє суспільство повинно бути аристократичним, тобто пріоритет у ньому повинен належати особистості, а не людині маси. На думку Гассета, у середині XIX століття на історичну арену виходить людина посереднього рівня здібностей, яка поступово перехопила ініціативу у аристократів духу і чину, тобто Хамова тенденція витіснила Яфетову.

Чому ця тенденція сьогодні носить прихований характер? А тому, що у відродженні Яфетової традиції не зацікавлена пануюча сьогодні людина маси, тобто Хам. Відродження цієї традиції створить у суспільстві нові "правила гри", які позбавлять людину маси морального права претендувати на пріоритетну роль у будь-якій сфері життя. Звичайно, історична помилка нашого мислителя була у тому, що він розглядав шляхетність як характерну рису монархічного устрою суспільства, але, не зважаючи на це, дійсний пафос його творчості був спрямований на відродження аристократизму як норми життя всіх класів та суспільства у цілому.

Як справжній аристократ Липинський негативно ставився до демократії. Сучасна свідомість сприймає демократію як панацею від усіх суспільних хвороб, а тому, на перший погляд, думки мислителя суперечать нашому як науковому, так і повсякденному досвіду. Мислитель, по суті, робить висновок, що демократія – це соціальний механізм, створений Хамом для того, щоб маніпулювати свідомістю пасивної більшості населення будь-якої країни. Що це дійсно так, наочно продемонстрували вибори Президента України. До яких тільки засобів не вдавалася влада, щоб маніпулювати свідомістю народу. Але все-таки у народу спрацював інстинкт самозбереження. Він вийшов на майдани і без будь-якого примусу сказав своє історичне Слово.

Під впливом маніпуляцій влади та підконтрольних ЗМІ в Україні набули поширення психічні епідемії. Значна частина населення на сході та півдні України, втративши інстинкт самозбереження та психічного самоконтролю, підтримала подальший "розвиток" Хамової тенденції у суспільстві. Липинський пророче передбачав подібні ситуації. Ще в роки революції він спостерігав, як Хами-отамани в умовах демократії вдаються до гри на найнижчих інстинктах юрби. Осмислення сучасності у контексті роздумів Липинського вимагає зробити висновок, що демократія – це не той механізм, який сприяє розвитку людини. Аристократ Липинський виносить вирок демократії: її перемога в людських громадах – це ознака того, що в них зникають останні благородні і стримуючі мотиви.

Ще на початку 20-х років він зрозумів, що наслідком розвитку демократії є вирівнювання усіх класів і прошарків населення за найнижчим типом людини, тобто за типом Хама, що і бачимо в житті, з екранів телевізорів, на шпальтах наших найдемократичніших газет. Ми бачимо різні відтінки Хама в політиці, економіці, культурі і навіть у релігійній сфері. З нашої свідомості і дійсності зникла шляхетна людина. Липинський запропонував зовсім інший напрямок розвитку суспільства: вирівнювання класів у напрямку до найвищого типу, до шляхетної людини, тобто у напрямку розбудови особистісної парадигми буття людини. Звичайно, далеко не кожна людина зможе розвинути свої здібності до рівня особистості, але суспільство повинно рухатись саме у цьому напрямку.

Механізм демократії породив політтехнологів, тобто професійних маніпуляторів свідомістю людей, що з точки зору психології є злочином, і треба розцінювати як порушення прав людини. Було б доцільно, якби до наступних виборів народних депутатів прийняти закон про заборону використання політтехнологій, спрямованих на маніпулювання свідомістю людини.

Відродження "Яфетової традиції", особистісної парадигми буття людини поставить на порядок денний необхідність заміни хамової демократії аристократичною демократією. Шляхетній людині не потрібно буде вдаватися до політтехнологій, які ведуть до негативного впливу на свідомість людини. Адепти демократії можуть заперечити: "Справа не у демократії, а у людях!" Подібна репліка нагадує схожу відповідь захисників розподільчого соціалізму: "Соціалізм не винуватий – винуваті звироднілі комуністи". Дійсно, справа у людях. І в першому, і в другому випадках діяв один тип людини – людина посереднього рівня здібностей – Хам. Для доказів пропоную знову повернутися до Липинського і без будь-якого упередження розмислити про його спостереження над людьми, які творять демократію: "...дух між ними панував руйнуючий, завидющий, злобний, а разом із тим облесливий, брехливий і рабський". Ці характеристики атмосфери демократії не змінилися з часів жовтневого перевороту і складають сутність Хамової тенденції до нашого часу.

Не можна передбачити, які повинні бути механізми аристократії на сучасному етапі розвитку суспільства, але це і не було метою статті. Хотілося довести, що безособистісна парадигма буття людини (Хамова тенденція) разом з механізмом демократії себе вичерпали як в Україні, так і світі. Дійсні причини помаранчевої революції – це протест проти Хамової традиції. Але чи відбудеться відродження Яфетової традиції? За логікою мислення Липинського, перша особа держави повинна стати персоніфікацією Яфетової традиції.

Віктор Янукович був і залишається персоніфікацією Хамової тенденції. Віктор Ющенко подав народу надію, що він зможе стати персоніфікацією Яфетової традиції. На його долю випав тяжкий хрест: необхідно не тільки виконувати передвиборну програму, а й стати персоніфікацією української ідеї. В особі Президента В. Ющенка український народ повинен побачити свої найкращі риси: що спонуканням до діяльності у нього виступає не мотив вигоди свого оточення, а інтерес свого народу; відповідальність за його долю; аристократизм духу і чину. Зможе В. Ющенко персоніфікувати цей потяг народу до особистісного буття – зможе і народ піднятися з колін рабсько-пристосуванського животіння. Особистості, за словами швейцарського психолога К. Юнга, показують дорогу решті, вони звільнюються від хамових рис і запалюють світло маяка, який сповіщає, що принаймні одному вдалося перемогти залежність від цієї традиції.

> *"...Дух між ними панував руйнуючий, завидющий, злобний, а разом із тим облесливий, брехливий і рабський".*

Трагічна доля України полягає у відсутності власної Яфетової сили. На плечі Президента В. Ющенка ліг тягар всієї попередньої історії. Зможе він стати персоніфікацією морального імперативу нації, стати живим втіленням життєвих бажань активної меншості і пасивної більшості, тоді Віктор Андрійович притягне до себе представників усіх етносів, релігій, політичних партій. За цієї умови відбудеться перемога Яфетової – особистісної – традиції над пристосуванською.

Для скорішої перемоги Яфетової тенденції в Україні необхідно, щоб еліта суспільства складалася не із індивідів посереднього рівня здібностей, як це було до останнього часу, а з особистостей. Липинський формулює моральний імператив діяльності для усіх класів, верств населення, представників усіх націй, релігійних конфесій: "Ідеал всіх – шляхетність, джентльменство". Наш мислитель правильно зрозумів взаємозв'язок між відродженням української еліти і внутрішньою мораллю: "Як не може бути без Яфетової Сили України, так не може бути Сили Яфетової без непорушної, безкомпромісної внутрішньої моралі". Ті, хто голосував за В. Ющенка, сподівалися саме на відродження моральності у суспільстві, особистісної парадигми буття людини.

З перемогою В. Ющенка Хам нікуди не зник, не розчинився. Ми були свідками, як колишні прибічники В. Януковича цілими гуртами переходили на сторону нового Президента. Таке перемодження Хама Липинський теж передбачав і пропонував його перевиховати, але з психології відома така аксіома: можна перевиховати тільки того, хто цього бажає. Отже, якщо ми всією громадою не захочемо подолати у собі хамові риси, то це вже буде наша остаточна деградація. А тому все починається з хвилини покаяння.

P.S. Ці роздуми є запізнілим відгуком на статтю проф. В. Монастирського "Демократія і вседозволеність" ("Нація і держава", 19.07.06., №28). Вважаю доцільним продовжити дискусію, яку розпочав пан Монастирський.

Дубляни. Пам'ятник Степанові Бандері.

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

ЦЕНТР ДУХОВНОГО ГАРТУ

Степан Бандера – національний провідник визвольної боротьби українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу, у 1928–1932 рр. навчався на рільничо-лісовому факультеті Львівської політехніки. Звідси його революційні шляхи пролягли в організованому українському національному русі крізь польські тюрми і гітлерівські концтабори.

З метою увіковічення імені Степана Бандери серед студентського загалу Львівського державного аграрного університету постановою Вченої ради університету на чолі з ректором, академіком Володимиром Снітинським відкрито і освячено 7 січня 1999 р. музей Степана Бандери в Дублянах.

З нагоди сьомої річниці активного існування музею заходами його директора, поета Петра Гоця, видано путівник: "Музей Степана Бандери в Дублянах", у якому стисло подано відомості про музей, перелічено головні матеріали і експонати, які формують фонди музею. Розкрито історію заснування його та висвітлено роботу як Центру національно-патріотичного виховання студентської молоді.

Нестор МИЗАК,
кандидат історичних наук

Книга ілюстрована цікавими світлинами експонатів та зустрічей з відвідувачами музею. Буде пам'яткою для тих, хто познайомиться з матеріалами виховного Центру й містом Степанової молодості.

З часу заснування музею у ньому накопичено понад 1400 експонатів та документів, серед яких є унікальні світлини провідника Степана Бандери, його рідних братів і сестер, друзів з підпільної боротьби ОУН, документи з Львівського державного архіву про його арешт.

У вітринах зразки обмундирування вояків УПА, макети будівель, пов'язаних з іменем Степана Бандери, предмети підпільної діяльності, листівки, книги, відеоматеріали, касети з голосом Героя напередодні його убивства найманцем московських спецслужб.

Тут багато портретів провідника. Серед них найцікавіші П. Зайченка (1945 р.), Степана Пісня (1998 р.), Миколи Горди (2002 р.) та інші.

Слід зазначити, що фонди бандерівського музею збираються по крупинці й поповнюються різними матеріалами, які присилають також представники української діаспори.

Унікальним дарунком музею є десятитомне видання доктора, професора Українського Вільного Університету Петра Гоя "Збірка газетних і журнальних матеріалів про вбивство Степана Бандери", яке передала з Нью-Йорка дружина автора Олена-Леся Гой.

З датської столиці Копенгагена до музею багато експонатів переслав голова Скандинавської станиці Антибільшовицького Блоку Народів Петро-Кузьма Балицький. Серед них – ксерокопія світлини пікетування совєтського посольства у Данії у першу річницю вбивства Степана Бандери у 1960 р. з написом "Ми переможемо російський імперіалізм".

Меморіальним експонатом музею є крихта рідної землі з-під батьківської хати Степана Бандери у Старому Угринові нині Калуського району Івано-Франківської області.

У залі експозиції розкладені макети скульптур провідника, збудованих у різних місцевостях України.

Один з величних пам'ятників Степанові Бандері зведено і освячено 5 жовтня 2002 р. перед старим корпусом Львівської політехніки.

Головна композиція музею побудована у формі латинської літери "V" – "Вікторія" й символізує повстанську перемогу правди над злом.

Завдячуючи невтомному директорові патріотичної установи, поетові Петрові Гоцеві музей Степана Бандери став цитаделлю національного гарту молоді усієї України. За шість років існування у ньому побувало понад 35,5 тисячі відвідувачів з різних країн світу. Відрадно, що найчисельнішою категорією є українська молодь.

За ці роки у музеї відбулися зустрічі з письменниками України, учасниками повстанської національно-визвольної боротьби. Багато з них, як Василь Кук, Слава Стецько, Юрій Шухевич, поети Іван Гнатюк, Володимир Яворівський, залишили свої щирі відгуки у книзі відвідувачів.

Музей видає свою газету "Вісті Музею Степана Бандери у Дублянах", яку редагує поет Петро Гоць.

Ректор Львівського державного аграрного університету, академік Володимир Снітинський сказав: "Створюючи музей Степана Бандери в нашому навчальному закладі, мені хотілося, перш за все, аби він став реальним осередком національно-патріотичного гарту молоді взагалі і студентства зокрема.

Здається, що мої сподівання справджуються: музей став в університеті тією притягальною місциною, куди тягнеться все більше й більше людей. Дай Боже, щоб так тривало завжди".

Дослідник повстанської боротьби з Чернівців Нестор МИЗАК (праворуч) передає музеєві подарунок Олени-Лесі Гой з Нью-Йорка.

"ПРИМИРИТЕЛЬ"

Олексій СЛАБЕЦЬКИЙ

Уже впродовж 15-ти років не замовкають голоси про встановлення злагоди між ветеранами війни і вояками УПА. Щоправда, різними вони бувають. Наприклад, колишні вояки ОУН-УПА домагаються визнання їх воюючою стороною, після чого були б і відповідні наслідки їхнього державницького статусу. А от комуністи і колишні кадебісти-енкаведисти йдуть у "штикову атаку" на таке замирення.

Та ось з'явився "примиритель" – письменник Юрій Бедзик. У своїх газетних публікаціях він "повчає", як цього можна досягти. Минулого року в газеті "Столиця" (травень 20–26, 2005 р.) він писав про розповідь йому колишнього "повстанця", який вбив рідного брата за те, що той пішов на співпрацю з комуністами. Правда, ні імен, ні прізвищ автор не назвав.

Але потрібно відзначити, що дійсно, у 40-х роках минулого століття факт такий був.

НКДБ Станіславської (тепер Івано-Франківська) області вдалося просунути в структури ОУН-УПА своїх агентів – братів Петра і Миколу Кузьменюків. Петрові вдалося добре просунутись по службовій драбині у місцевих органах ОУН.

Ось як про це пише Михайло Андрусяк у книзі "Брати вогню", ВПТ "Вік", Коломия, 2004 р.

"Пост референта Служби Безпеки ОУН Кутського району займав Кордуб (він же Петро Кузьменюк)... Районний есбіст заквартирував якось у хаті голови Вербівецької сільради, що під Косовом. До сільського керівника завітали в гості начальник районного НКДБ, військовий комісар і районний прокурор. Коли господар щедро напоїв ласих до дармівщини гостей, Кордуб власноруч продірявив із пістолета голови п'яним, як ніч, радянським функціонерам. Не дивно, що після такої зухвало-бездушної операції, яку ретельно спланувало вище керівництво радянських спецслужб, їхній давній агент Кордуб, що так бездоганно цю операцію провів, користувався неабияким довір'ям повстанців" (ст. 765).

"Свого часу районний референт СБ Кордуб, він же агент НКВС, перед загрозою викриття розстріляв рідного брата Миколу Кузьменюка" (ст. 764 там же).

А було це так. Брат Кордуба спіймався на гарячому (можливо і виконував завдання брата-есбіста). Слідство розпочала місцева СБ. Як про це довідався Кордуб, то розпорядився, що слідство проведе сам, і негайно відбув на місце затримання брата. Зайшов у приміщення, де той утримувався, і без будь-яких розмов застрілив брата в присутності інших повстанців, сказавши: "Так буде з кожним, хто зрадить Україну".

Отож хай Ю. Бедзик зробить висновок: були брати ворогами чи ні?

Коли Кордуб уже в усій окрузі повидавав і повбивав підпільників, то пішов і "здався" своїм. Вони його нагородили фірменим кашкетом і поставили нести службу швейцара в одному із ресторанів Станіславова, де він і далі продовжував свою юдину працю.

Цей же автор уже в цьому році в газеті "Персонал плюс" (13–19 липня 2006 р.) знову порушує цю важливу тему в публікації "Позбудемося звіра". Знову веде мову про порозуміння, позбуття ворожнечі між усіма ветеранами. Прагне загладити різницю між Сходом і Заходом України, якої фактично ніколи не було, а її штучно творили і роздмухували більшовики. І теперішні комуністи разом з регіоналами акцентують увагу на "ворожнечі" цих регіонів.

Здається, чоловік узявся за добру справу. Можна було би тільки вітати. Але коли прочитаєш його статті, то щось воно не так виходить.

До тлумачення тих далеких подій 40-х років XX ст. автор підходить неоднозначно. То він звинувачує обидві сторони: "Воістину, звірство було з обох боків. Та якщо говорити по-справедливості, з совітського боку воно було найбрутальнішим..."

Одначе саме тої справедливості Бедзик і не хоче, бо прикладів того "звірства" з обох боків він не наводить, а чомусь тільки з одного боку: "... мати досі носить у серці спомин про порубаного бандерівцями чоловіка-бригадира", "... як криниці завалили дівочими тілами...", як "... лісові месники спалили школу, а у ній двох молодих учительок з Харкова". Це, напевно, автор "лоскоче" нерви родичам харків'янок, закликаючи цим самим їх до примирення. І ніде він не згадує, скільки тіл було порубано і скільки криниць завалено тілами – жертвами лжебоївок УПА, якими тоді емдебісти заповнили всю Західну Україну. Автор згадує багато подробиць з тих часів, а ось назви населених пунктів "забув": "... послали в одно із сіл Львівщини" – і все. Спробуй здогадайся і знайди те село. Прийом відомий – ніхто нічого не знайде і не підтвердить або спростує описану подію. А посилали його, як він пише, "добровільну" державну позику збирати. Міг би добре описати, як її "збирали". Її "з шкурою здирали" (за Т. Шевченком). Мені добре відомо, як це робилось, бо я родом з тих країв, то це все відбувалося на моїх очах.

Щоб якось допомогти автору, розповім про звірства совітів (за автором). Тільки назву конкретну адресу і дату.

Восени 1943 р. на Волині біля села Лахвичі (Любешівський район) в кущових заростях заплави річки Прип'ять розвідка червоних партизанів зіткнулась з такою ж розвідкою повстанців. Відбулась перестрілка. Червоні мали втрати. Згодом вони вирішили покарати винуватців. Але кого? Винуватим стало село Лахвичі, бо воно було найближчим від згаданої події – за кілька кілометрів. Слід сказати, що у селі ніяких збройних формувань ні упівців, ні червоних не було. Але між людей симпатики були і одних, і інших.

І ось вночі 19 грудня 1943 року (на св. Миколая) кілька сотень червоних партизанів (одні говорили, що то сабурівці, інші, що федорівці) напали на село і, як ординці у середньовіччя, підпалили крайні хати. І почалося: постріли, лемент, крики. Люди спросоня зривалися і розбігалися, хто куди бачив. Але не всім пощастило: 45 людей залишилися в селі постріляні, порубані, поколоті. Після того "красные мстители" кинулись грабувати майно селян. Підводи були тут же, господарські, на які вантажили награбоване. Коли з цим упорались – підпалили всі хати, а самі з довжелезною валкою підвід, чередами худоби, отарами овець подалися на місце свого постою. А в селі за одну ніч не стало 120 хат і багато інших господарських будинків. "Червоні партизани" забезпечили себе на деякий час харчами.

А оце список жертв набігу червоних месників. Правда, через 60 років не всі імена вдалося встановити: Бартошик Пилип, Божки Василь і Хведось, Божко Олександр з дружиною Агафією, Кравчик Данило, Лукашевич Мотря та її двійко діток, Мельник Василь, Марчик Остап, Сінчук Мотря, Сінчук Марія, Смокович Євгенія і Соломія, Хвесик Афанасія, Василь і Демид, Хвесик Іван, його дружина, син і невістка з немовлям, Хвесик Марія і Якимчик Данило.

Отже, навряд чи описи Юрія Бедзика, через свою однобокість, сприяють примиренню сторін.

м. Київ

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

МОСКОВІЯ І ФАЛЬШУВАННЯ ІСТОРІЇ

Окрушини історичної достовірності: Андрій Лизлов та його "Скіфська історія"

У Російській імперії до 50–60 років XVIII ст. не існувало офіційної цілісної історичної науки. Скажу більше – не могло існувати, бо Московія ще в 1700 році сплачувала данину кримським ханам Гіреям – прямим нащадкам Чингісхана.

Достовірно відомо: з 1237 до 1502 року Московія входила, як складова частина, до Золотої Орди, а з 1502 до 1700 року перебувала у васальній залежності від Кримського ханства.

Послухайте з цього приводу свідчення завідуючого кафедрою "Історія" Московського університету (XIX століття) професора В. Ключевського: "... даже у Крымских татар в Бахчисарайском договоре 1681 г. не могли вытягать ни удобной степной границы, ни отмены постыдной ежегодной дани хану, ни признание московского подданства Запорожья".

Тож про яку московську державність, найімовірніше й до 1700 року, можна вести розмову?!

Володимир БЕЛІНСЬКИЙ

Першим почав замислюватися над створенням цілісної імперської історії Петро І, який навіть запропонував написати таку працю знаменитому Феофану Прокоповичу. Але Феофан ввічливо відмовився. Не стану цитувати їхню розмову. Вона відома. Та запам'ятаймо, що на цій стезі Петру І не пощастило. І все ж він зробив для подальшої московської фальсифікації історії два надзвичайно важливих кроки. Перший: видав указ, яким звелів вивезти з України до Москви всі наші літописи, архіви, стародруки та писемні пам'ятки минулих часів. Геть усі до єдиної – з церков, монастирів, державних закладів та особистих архівів.

Другий: викликав з Німеччини декількох молодих талановитих істориків, як і фахівців інших галузей, котрі з часом склали ядро майбутньої Академії Наук. Серед них особливо відзначимо видатного російського академіка Міллера Герарда Фрідріха. Саме оцей Міллер подав думку про "написание Российской истории посредством государственного органа", чим і скористалася Катерина II.

Та що цікаво, ні в Петра І, ні в Катерини II не було нагальної потреби в "написании истории государства Российского". Така історія на той час уже була написана Андрієм Івановичем Лизловим – бояриномта сучасником Петра І, яку московський цар заборонив друкувати за "єресь".

"Скіфська історія" написана в 1692 році. Як бачите, ще в докатеринівські часи, і хоча її забороняли друкувати, та в рукописах вона розповсюджувалася... А в 1787 році відомий видавець Микола Новіков надрукував цю книгу в повному обсязі, хоча й невеликим тиражем, чим викликав гнів імператриці Катерини II і невдовзі потрапив до буцегарні. А книги, надруковані в його вільній друкарні, майже всі були вилучені й спалені. Спалили геть усе, що потрапило до рук. Щоправда, в тому не було особливої потреби, бо "Скіфська історія" редагувалася знаменитим прилічником імператриці – Міллером. Отак люто ненавиділа царська влада працю Андрія Лизлова.

Московська більшовицька влада сповідувала таку ж ненависть до тієї книги. Більше вона в Російській імперії ніколи не друкувалася. Лишень коли імперія конала, в 1990 році, "Скіфська історія" була перевидана в Москві тиражем усього 5000 примірників.

Що ж так лякало в "Скіфській історії" ще в далекому 1787 році московських владоможців та їхніх "писарчуків"?

"Интересно отметить характер правки: она была не только технической, но и по содержанию... Большая правка проведена тем же почерком и в самом тексте: так, вместо слов "царь и царица" написано "хан и ханша"; взамен слова "царство" поставлено "власть"; слова "московскому государю" заменены на "российскому", ...а текст о "чудесах" вымаран из книги Лызлова... Трудно сказать, в чьих руках побывал данный экземпляр, возможно у Г. Миллера... Следы правки оставил не автор, а, видимо, лица, работавшие над текстом" (Скифская история, 1990 г.).

Отак відмовлялися від своїх золотоординських "царя і цариці", яким у московських церквах молилися ще в XVI столітті; фальшували все "московське" – на "російське"; вилучали з рукописів Лизлова тексти про "чудеса", тобто свідчення автора про фальшування московської історії. Але переписувати повністю працю А. Лизлова не стали; виправили, надрукували, потім спалили, коли отямились, та й годі. А все ж книга дісталася наших часів.

Потрібно зауважити: Лизлов у "Скіфській історії" посилався та цитував десятки відомих першоджерел. Він був надзвичайно освіченою людиною. Працюючи над книгою, повністю "перерив" велике Патріарше книгосховище, відвідав десятки монастирів та перечитав сотні стародруків, що в них зберігалися. Зверніть увагу: він працював зі стародруками до їхнього утаємничення. Тобто, "Скіфська історія" несе беззаперечні свідчення про існуючі та відомі на кінець XVII століття в Московії писемні пам'ятки. Ось їхній перелік:

1. "Синопсис" (видання Києво-Печерської лаври 1674 року).
2. "Хроніка Сарматії Європейської" О. Гваньїні (польський переклад М. Пашковського 1611 року).
3. "Універсальні реляції" Джованні Бутеро (польський переклад 1609 року).
4. "Хронограф" (Київський). Невідомо який, бо "редакция 1512 г. не деленная на главы, в "Скифской истории" не использована".
5. "Засєкін літопис". Російські історики подають цю працю словами: "невідоме історичне джерело". Отож Андрієві Лизлову в кінці XVII ст. було відоме, а після "праці" Катерини II стало – невідоме.
6. "Історія про великого князя Московського А. М. Курбського" (видана в Литві в 1573 році).
7. "Історія про Казанське царство" (написана в другій половині XVI століття).
8. "Ступенева книга" (написана під наглядом Івана IV (Люто) попом Афанасієм у 1560–1563 роках).
9. "Хроніка..." Матвія Стрийковського (використане Кенігзбергське видання 1582 року).
10. "Церковні хроніки" Цезаря Баронія (використаний польський переклад Петра Скарги, друге видання у 12 томах).
11. "Хроніка всього світу" Мартина Бельського (видання 1564 року).
12. "Польська хроніка" Мартина Кромера (польський переклад з латини Мартина Блажевського 1611 року).
13. "Історія греко-перських війн" Геродота.
14. "Історія Олександра Великого" Квінта Курція.
15. "Двір Цесаря турецького і його проживання в Константинограді" Симона Старовольського (польське видання 1646 року). Та декілька інших, менш відомих іноземних авторів.

Зверніть увагу, Андрій Лизлов у своїй "Скіфській історії" жодного разу не послався та не згадав про так звані "Общерусские летописные своды". У 1692 році він навіть не знав про їхнє існування.

На початку XVIII століття ще існували оригінали багатьох відомих українських стародруків, починаючи з твору Нестора "Повісті временних літ". Але після "наполегливої" праці Катерини II та її поплічників усі ті твори зникли. А нам підкинули сотні... "общерусских летописных сводов". Великомосковська брехня на сотні років заполонила історичну науку.

Та звернімося ще раз до "Скіфської історії". Ось факти, які беззаперечно засвідчив Андрій Лизлов:

1. На ті часи (1692 рік), скоріш за все, праця Нестора ще зберігалась у Київській Лаврі. Та й стан освіти московитів в кінці XVII століття не потребував подібних знань. Отож А. Лизлов в своїй книзі жодним словом не обмовився про "великого Нестора та його Повість временних літ". Він не знав про їхнє існування. Як не знали про те існування й московські владоможці.

2. Ми зазначали – Андрій Лизлов у своїй "Скіфській історії" гадки не мав про існування так званих "общерусских летописных сводов", хоча перенишпорив майже всі на той час відомі книгосховища. Ми пам'ятаємо, що їх офіційно почали "знаходити" лише після 29 грудня 1791 року, останнього дня праці Катерини II над "Историей, преимущественно России".

3. Лизлов у книзі також повідомив: на ті часи досить чітко відмежовували московитів від русичів. І вже аж ніяк не йшлося про "спільну колиску". Ось послухаймо його свідчення: "...Скифия названа есть от Скифа... в ней же мы жительствуем, то есть, Москва, Россиане, Литва, Волохи й Татарове Европейские"...

Казки про "великоросів" та "малоросів" народилися значно пізніше. На початку XVIII століття московита ще кликали – московитом.

4. Автор "Скіфської історії" зафіксував перебування Московії в складі єдиної держави Золотої Орди – 269 років, з 1237 до 1506 року. І то була єдина, неподільна держава. Ось про яку розмову двох московитів повідомив Лизлов, що відбулася 1480 року при нападі на ханську ставку.

"О Царю! Нелегко есть великое сие царство (Большую Орду. – **В. Б.**) до конца опустошити и разорити, отсюда же й ты сам изшел, если и мы вси, и се есть Отечество наше".

Зронити краще – неможливо!

5. Лизлов по-іншому доносить звістку про Куликовську битву. Він приділив їй лише півсторінки. То була звичайна міжусобна сутичка. Та цікаво, що саме русько-литовські князі очолювали та керували тією битвою.

6. Наостанок – надзвичайно цікава річ. Автор "Скіфської історії" не знав про існування московського князя Івана Калити. І то не дивина. Бо, як пам'ятають читачі, список московської династичної лінії Рюриковичів склала особисто Катерина II. Сьогодні ми послуговуємося саме ним.

Кликали ж того князя не Іваном Калитою, а татарським іменем – Калта, що в перекладі з татарської мови – копито. Але то вже тема іншої цікавої розмови.

...У цій статті немає змоги наводити ще з десяток подібних свідчень Андрія Лизлова. Саме книга "Скіфська історія", котра була написана в докатеринівські часи, стала одним із головних, беззаперечних доказів московського фальшування історії. Лизлов у "Скіфській історії" подав московські події та факти у єдиному контексті розвитку Золотої Орди: єдина держава, єдині закони, єдині гроші, спільні міжусобиці, спільні методи їхнього рішення. І не важливо, де відбувалася подія – чи то на теренах Московського, чи то на теренах Казанського, чи то на теренах Астраханського улусів. Адже Москва виступала як головний ординський намісник на північних землях єдиної імперії.

Життєвий уклад і ментальність азіатів-московитів докорінно відрізняється від звичаїв і культури українців.

НОВІ ВИДАННЯ

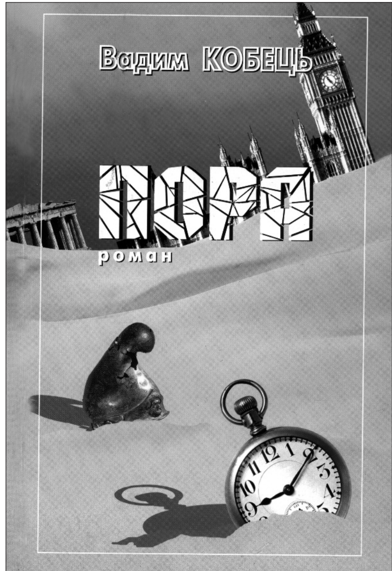
Харківське видавництво "Майдан" видало роман під назвою "Пора". Саме це формулювання, на перший погляд, звучить, гм... доволі підозріло, – принаймні одразу ж напрошуються численні асоціації кон'юнктурницького штибу, які для літератури, попри всі політичні симпатії чи антипатії, завжди бувають згубними. Утім, це все лише на перший погляд – якщо не знати, скажімо, що харківське видавництво "Майдан" не "вчора зроблене", а успішно працює вже близько десяти років, вирізняючись із-поміж численних дислокованих у цьому місті видавництв не лише апріорною українськістю, а й неодмінною грамотністю (тоді як для більшості наших видавців це, як ми знаємо, серйозна проблема). І що "Пора" – це не лише чергова назва чергової "різнокольорової в'язанки" розколотих партій і рухів, але ще й просто іменник "пора" в значенні певного відтинку часу, ба навіть і прислівник "пора" – інакше кажучи, "час наспів".

"ПОКОЛІННЯ ЗАГУБЛЕНОГО ІНТЕЛЕКТУ"

Іван АНДРУСЯК,
"Нація і держава"

Тим паче, що насправді для з'яви романів такого штибу "час наспів" давно. Адже "попсово-глянцеве довкілля", яке останнім часом старанно подається не лише всеїдною постмодерністю "засобів масової дезінформації", а й численними текстами з претензією називатися художніми творами за "норму життя"; поміж тим, ця "норма" на практиці чомусь намертво виключає саму можливість його осмислення – принаймні в контексті елементарного розуміння цього поняття як "пошуку смислу" в речах, на перший погляд, його цілковито позбавлених.

Я, власне кажучи, веду до того, що нині нашому красному письменству, якщо воно й надалі має намір красним письменством залишатися, конче потрібні тексти "сьогоденного осмислення", причому насамперед романного жанру, оскільки саме цей жанр, як давно засвідчила світова практика, до подібного "самоусвідомлення в часі" надається найкраще. Не можу сказати, що таких текстів ми не маємо. Одначе питома вага цього літературного потоку наразі не така значна, щоб претендувати на виключну увагу читацького загалу, а відтак закономірно потребує перманентного "поповнення".

І саме до нього ідеально вписується дебютний роман харківського автора Вадима Кобця з відверто неадекватною (бодай у сенсі "накладання" політичної кон'юнктури) назвою "Пора". У ключовому образі Корибута автор намагається вивести відносно новий для нашого письменства (проте не для буття) тип "інтелектуального перегрина", який вервечкою своїх зустрічей на харківських і київських вулицях із представниками інших соціально-психологічних типів "доби постмодернізму" вимальовує перед нашими очами мінливу картину "латентних інтелектуалізмів", щедро розпорошених, проте відверто розгублених на перепутті численних дискурсів сучасного мегаполісу. Кав'ярні, генделики й нічні клуби, майстерні, підвали й редакції випадкових часописів, ба навіть кулуари політичних і шоу-бізнесових тусівок, за Кобцем, нерідко переповнені напрочуд цікавими представниками "покоління загубленого інтелекту", котрі навіть самі з собою і навіть через силу не можуть знайти спільної мови.

Слід зважити, що у відтворенні цього "калейдоскопу типів" молодий автор доволі переконливий, і це засвідчує, що ми маємо справу з талановитим письменником, який має великі шанси сказати світові те важливе, що він хоче сказати. Одначе наразі, в першому романі, з ним зіграли злий жарт дві майже неодмінні для цього жанру пастки, в які, заради справедливості слід сказати, легко втрапляють і значно досвідченіші автори. Перша і найскладніша полягає в тому, що аж надто часто над авторською оповіддю починає домінувати спокуса рефлексувань, і він з головою кидається в патетичні розмисли з приводу й без нього. Пастка ж друга полягає в тому, що автор, здається, не завжди дає собі відлік у тому, навіщо взагалі потрібне це "перегринування", не кажучи вже про те, що він і сам поняття не має, куди воно його, врешті-решт, приведе. Що його герой Корибут може не мати цього поняття – це закономірно, але ж автор мусить принаймні знати, де поставити крапку в своєму тексті, тоді як тут логічної крапки вочевидь немає. Я даю собі відлік у тому, що її може й не існувати в природі – але ж у художньому тексті це мусить бути прописане, якщо автор воліє саме до такого висновку схилити читача...

Так чи інакше, "Пора" Вадима Кобця – це проба роману. І як проба – вочевидь, вдала. Але як роман – поки що не зовсім. Тішить, проте, чималий потенціал автора; відтак хочеться побажати йому цей потенціал максимально зреалізувати надалі.

ВИСТАВКА

РІК КНИГИ. НЕВЖЕ УКРАЇНСЬКОЇ?

Кияни мають чергову нагоду "запастися" українськими книжками

Олег ШАГАН

9 листопада, у день слов'янської писемності й культури, традиційно в приміщенні Університету фізкультури в Києві (з цього приводу вже навіть жартувати нецікаво) відкрилася чергова книжкова виставка-ярмарок, яка цього разу зветься "Медвін: Світ книги". Якщо Львів "бере" читача якістю раз на рік, то Київ, схоже, має намір відзначитися бодай кількістю – і це назагал теж незле тому, що кожен із таких заходів дає змогу представити в столиці варті уваги видання з областей, які вперто не можуть потрапити на полиці навіть тієї жменьки контрольованих росіянами книгарень, котрі ще не "перепрофілювалися" в бутіки.

Утім, практично всі київські книжкові заходи, як ми вже не раз мали нагоду відзначати, схожі один на одного, як дві краплі води: рік у рік одні і ті ж видавництва продають там одні і ті ж книжки, лише почасти – по мірі можливостей – оновлюючи "репертуар". Нинішній "Світ книги" винятком у цьому сенсі не став, хоча кілька цікавинок для книгоманів і довколокнижних тусівників запропонував. Справжніх книгоманів найперше зацікавить розкішне перевидання "Острозької Біблії", в Острозі ж таки й виконане, – воно обіцяє стати головним "сюрпризом" виставки й відверто претендує на її гран-прі, хоча поки що... не продається!

Головною ж інтригою виставки стала... участь у ній респектабельного столичного видавництва "Факт", яке досі на всіх книжкових заходах фірми "Медвін" старанно "забивало" за собою найзручніший великий стенд одразу ж при вході. Там воно – із неодмінними книжками Оксани Забужко, популярною попсовою серією "Exeptis excipiendis" і чудовим ювілейним виданням поезій Леоніда Кисельова – розмістилося-таки й цього разу. Проте передувала цьому гостра заява головного редактора "Факту" Леоніда Фінкельштейна про категоричну відмову видавництва брати участь у будь-яких заходах, де також представлені одіозні антисемітські видання Міжрегіональної академії управління персоналом. Відтак був відкритий лист в інтернеті, підписаний столичними інтелігентами, де вони, засуджуючи МАУП, закликали все-таки Фінкельштейна принаймні не шкодити... самому собі. У вислідї МАУП залишився з маленькою яткою у другій залі, і "Факт" теж залишився, де був, – "на прохання громадськості".

Тим часом згадана громадськість цього дня з подивом дізналася про намір Президента оголосити 2007-й "роком української книги". Підозріла, м'яко кажучи, ініціатива, якщо зважити на те, що втілювати її мають відверті українофоби Ніколай Азаров і Дмітрій Табачнік, які зараз "правлять бал" в уряді. Як би від їхньої "діяльності" асортимент на наступних виставках ще біднішим не виявився...

ВІД АВТОРА

АБОРИҐЕНИ НАШОЇ ОЙКУМЕНИ

Наталка ПОЗНЯК-ХОМЕНКО,
поетка

У селі Круповому, що на Рівненщині, живе Уляна Петрівна Кот. Свого часу вона працювала ланковою в колгоспі, потім – ткала для Рівненського комбінату народних промислів. Зараз – на пенсії, живе собі у батьківській хатині на самому краю села, чекаючи вісточки від чотирьох дітей, що розлетілися по світу. Гостей вона любить, завжди зустрічає хлібом-сіллю і духмяним чаєм із лісових трав та ягід. З нею надзвичайно цікаво поговорити і про минуле, і про сьогодення. Але, якщо не знати з ким маєш справу, одразу навіть не здогадаєшся, що перед тобою – перший переможець телевізійного турніру "Сонячні кларнети" (була така програма на УТ-1), багаторазовий лауреат радіоконкурсу "Золоті кларнети", людина, яка в 1985 році здобулася на диск-гігант "Співає Уляна Кот". Хіба що фото на стіні, кросна із недотканим рушником, що притулилися в куточку, та манера господині раз по раз переходити на пісню нагадує про ті часи.

Вона і досі, у свої сімдесят, знає більше тисячі народних пісень. Ця цифра не умовна, а реальна – за останні два роки від Уляни Петрівни, відгукнувшись на газетну публікацію, відомий фольклорист Кузьма Смаль записав 1050 старовинних поліських пісень, більшість із яких практично більше ніде не збереглося. Два роки щомісяця він за власні кошти приїздив до Крупового, відвозячи кожного разу після чергової безсонної ночі близько 200 пісень, а тоді дбайливо розшифровував, перекладав на ноти, щоб зберегти для нащадків не лише слова, а й мелодію. Що цікаво – Смаль розшифровує записи виключно за фонетичним принципом, тому в текстах збережені усі особливості автентичної вимови. "Було важко, але я отримував колосальне задоволення від спілкування з цією унікальною жінкою. Її з повним правом можна поставити поряд із легендарними Явдохою Зуїхою та Настею Присяжнюк", – ділився враженнями Кузьма Антонович після знайомства з Уляною Петрівною.

А мені цікаво було познайомитися з самим Кузьмою Антоновичем. Тридцять років він займається подвижництвом на фольклорній ниві, практично всю свою пенсію витрачаючи на поїздки Україною, магнітофонні плівки та пересилання виданих книжок, на які ще знаходить спонсорів та меценатів. Зараз у його фонотеці – близько 7 тисяч унікальних записів із різних куточків України. Записи зроблені на звичайні касети, а вони, як відомо, не вічні. І Кузьма Антонович іще сподівається, що хтось таки зацікавиться його скарбами і допоможе перевести все на електронні носії, щоб і наші нащадки почули щемливу й чисту тугу, яка відрізняє манеру виконання Уляни Кот та інших, позначених Богом, людей з-поміж сотень і тисяч "носіїв фольклору".

Ми сиділи з Кузьмою Антоновичем на лавочці в скверику біля пам'ятника Паніковському. Молодь зацікавлено розглядала бронзову фігуру, намагалася підсунути під ногу "великого сліпого" дзеркальце, щоб побачити намальовану на підошві дулю, а потім задоволено фотографувалася в обнімку з ним. А я дивилася на одяг і взуття Кузьми Антоновича, куплені щонайменше років тридцять тому, і на його очі, що світилися якимось особливим вогнем одержимості і закоханості у свою справу. Такий же вогник я бачила в очах Уляни Петрівни, коли вона співала чи розповідала про свою молодість. Такий вогник, якщо уважно придивитися, можна побачити в глибині очей багатьох людей старшого покоління, які знають ціну життя і не розмінюються на дрібниці.

А навколо шуміло велике місто. Хтось обкатував нову іномарку останньої моделі, хтось у престижному бутіку робив "шопінг", хтось у модному суші-барі скаржився на нестерпну важкість буття. Своїх клієнтів чекали і блакитні екрани, що замінили нам і пісню, і спілкування, і школу життя. От тільки все рідше на цих екранах можна побачити таких людей, як Уляна Петрівна чи Кузьма Антонович. Людей, у яких в очах світиться Україна.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61
Головний редактор Михайло Сидоржевський

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення №
Наклад 60 000 примірників
Ціна договірна